

I./3.

Előkészítette: Szabó Istvánné

Pénzügyi csop. vez.

ELŐTERJESZTÉS

Medgyesegyháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete
2012. május 15.-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Perköltség kifizetés tartalékkeret terhére

Medgyesegyháza Város Önkormányzata értesítést kapott perköltség megfizetéséről.

A perköltség tárgya:

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (Budapest) alperes ellen gázközmű ellenértékének megfizetése és járadékai iránt indított per.

A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40596/2010/6.számú jogerős ítéletében meghatározott, az Önkormányzatot terhelő 2.500.000.-Ft + Áfa összegű első és másodfokú eljárás együttes perköltséget és a Kúria Pfv.X.21.064/2011/7 számú ítéletében meghatározott, az Önkormányzatot terhelő bruttó 50.000.-Ft felülvizsgálati perköltséget állapított meg.

Az Önkormányzat, mint kötelezett a fenti perköltséget a Balogh és Medveczky Ügyvédi iroda részére köteles teljesíteni.

Előterjesztésemhez mellékelve a 2011. áprilisban, valamint 2012. áprilisban Dr. Kovács Imre ügyvéd által megküldött bírósági peranyag.

HATÁROZATI JAVASLAT

Medgyesegyháza Város Önkormányzatának Képviselő- testülete a 2012. évi költségvetésben a tartalékkeret terhére bruttó 3.225.000,-Ft-ot biztosít a gázvagyon per kapcsán megítélt perköltség kifizetéséhez.

Határidő: azonnal

Felelős: Ruck Márton polgármester

Medgyesegyháza. 2012. május 10.

Ruck Márton
Polgármester

Ellenjegyezte:

Dr. Horváthné dr. Barta Edit
jegyző

Medgyesegyháza Város Önkormányzata
Medgyesegyháza, Kossuth tér 1.
5666

tárgy: értesítés perköltség engedményezéséről

Tisztelt Medgyesegyháza Város Önkormányzata!

Alulírottak

- Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. (székhely: 1133 Budapest, Pozsonyi út 56.) képviselőjében eljár: [dr. Mayer Balázs jogi főigazgató és dr. Szalai Krisztina jogi igazgató], mint engedményező (a továbbiakban: Engedményező), másrésztől
- Balogh & Medveczky Ügyvédi Iroda (1026 Budapest, Pasarét út 18., képviseli dr. Balogh Ákos ügyvéd) mint engedményes (a továbbiakban: Engedményes)

a jelen nyilatkozással tájékoztatjuk az Önkormányzatot arról, hogy az Engedményező az Engedményesre engedményezte a

- a. Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40596/2010/6. számú jogerős ítéletében meghatározott, az Önkormányzatot terhelő 2.500.000 Ft + Áfa összegű első- és másodfokú együttes perköltséget, és
- b. A Kúria Pfv.X.21.064/2011/7 számú ítéletében meghatározott, az Önkormányzatot terhelő bruttó 50.000 Ft összegű felülvizsgálati perköltséget.

Az engedményezésre tekintettel az Önkormányzat, mint kötelezett a jelen nyilatkozat kézhezvételét követően a fenti perköltség fizetési kötelezettségét a Balogh & Medveczky Ügyvédi Iroda részére köteles teljesíteni, másnak joghatályosan azt nem teljesítheti.

A Balogh & Medveczky Ügyvédi Iroda felszólítja Önt, hogy a perköltség fizetési kötelezettségét a jelen értesítés kézbesítésétől számított 15 napon belül az alábbi bankszámlára történő átutalással teljesítse.

Számla jogosultja: Balogh & Medveczky Ügyvédi Iroda
Bankszámla száma: 10403181-31801113-00000000

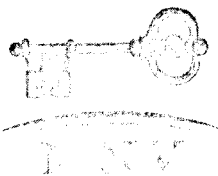
Budapest, 2012. május 03.

.....
Dr. Mayer Balázs
jogi főigazgató

Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt.

.....
Dr. Szalai Krisztina
jogi igazgató

.....
Balogh & Medveczky Ügyvédi Iroda

MAGYAR NEMZETI VAGYONGAZDÁLKODÁSI ZRT.

DR. BALOGH ÁKOS
ÜGYVÉD
Balogh & Medveczky Ügyvédi Iroda
1026 Budapest, Pasarét út 18.

DR.KOVÁCS IMRE
ÜGYVÉD

GYULA

BÉKE SGT.47.

5700

Tel./Fax: 66/463-865

mobil:06/30/483-7943

drkovacsimre.ugyved@t-online.hu

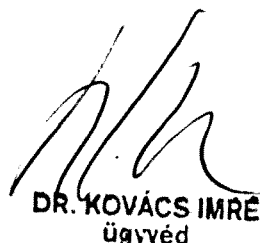
Ruck Márton
Polgármester úr
Medgyesegyháza

Tisztelt Polgármester Úr !

Mellékelten megküldöm a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítéletét, a döntés a korábbi indokolásoktól teljesen eltérően – ellentétesen - de sajnos kedvezőtlen.

Gyula, 2012. április 16.

Üdvözlettel:

DR. KOVÁCS IMRE
ügyvéd
5700 Gyula, Béke sgt. 47
Tel./fax: 66/463-865
Mobil: 06-30/483-7943

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv. X. 21.064/2011/7. szám

4 az.: 36/1/21241085
36/1/2124161
lefo@balogh-medveczky-h

2012. június 27.	
PÉLDÁNY.....IV.....	
ALPERES.....	KÖZTUDK.....
TUDATOSAN.....	
10045/13	

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Kovács Imre ügyvéd (5700. Gyula, Béke sugárút 47.) által képviselt **Medgyesegyháza Város Önkormányzata** (5666. Medgyesegyháza, Kossuth tér 1.) felperesnek a dr. Medveczky László István ügyvéd (1026. Budapest, Pasaréti út 18.) által képviselt **Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (1137. Budapest, Pozsonyi út 56.) alperes ellen gázközmű ellenértékének megfizetése iránti perében a Fővárosi Bíróságon 7.G.40.045/2009 számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.596/2010/6. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen a felperes által 52. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem és az alperes által Pfv.3. sorszámon előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati ellenkérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.596/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költségét.

A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

I n d o k o l á s

A jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából jelentős tényállás a következő:

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 107.§ (1) bekezdés b) pontja az állami tulajdonból az önkormányzatok tulajdonába kerülő vagyoni körbe sorolta - az állam kizárólagos tulajdonába tartozó létesítmények kivételével - a lakossági szükségleteket kielégítő közműveknek a település belterületi határán belül lévő építményeit, létesítményeit, berendezéseit. A (3) bekezdés azt is kimondta, hogy - egyebek mellett - a külön törvényben meghatározott közművek létesítményei, az (1) bekezdés b) pontjában említett szervezetek önkormányzati tulajdonába adására, és a Kormány az önkormányzatok és a vállalatok közötti megosztására vagyonátadó bizottságokat hoz létre, melyek döntenek e dolgok önkormányzati tulajdonba adásáról és a vagyoni terhek rendezéséről. A vagyonátadásig a (3) bekezdésben meghatározott vagyontárgyak csak a vagyonátadó bizottság hozzájárulásával voltak forgalomképesek (Ötv. 107.§ (4) bekezdés). Ezen igényeket - egy 1994. október 6-án hatályba lépett módosítás alapján - csak 1995. március 31-ig lehetett a vagyonátadó bizottságnál előterjeszteni (Ötv. 107.(7) bekezdés).

A felperes területén lévő gázközművek és létesítményei a gázszolgáltató vállalat átalakulása következtében az 1993. január 1-én kelt alapító okirattal létesült DÉGÁZ Rt. tulajdonába kerültek.

A felperes az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontja, (3)-(4) és (7) bekezdése alapján 1995. március 30-án kezdeményezte a Békés Megyei Vagyonátadó Bizottságnál a gázközmű vagyon önkormányzati tulajdonba adását. A Vagyonátadó Bizottság 1995. július 18-án kelt IV.47/1995. számú határozatával a felperes igényét hatáskör hiányában elutasította.

Az időközben hatályon kívül helyezett 1993. évi LXXXII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján is megillette a felperest gázközmű vagyon, illetve utóbb az ennek helyébe lépő részvény.

A felperes az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontja, 107/A.§ (2) bekezdés b) pontja és az 1993. évi LXXXII. törvény 4.§ (3) bekezdése alapján 1997. január 14-én 20.960.000 forintot,

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

2000. december 22-én pedig további 22.170.274 forintot kapott az alperestől.

2001. július 20-án lépett hatályba a gázközmű-vagyonnal összefüggő önkormányzati igények rendezéséről szóló 2001. évi LVI. törvény (Gtv.), melynek egyes számú mellékletében a felperes járandóságát 2000. évi értéken számolva 70.851.369 forintban határozták meg. Ez alapján az alperes 2001. szeptember 14-én 26.989.571 forintot átutalt a felperesnek és kiadott részére 28.413.000 forint értékű államkötvényt. Az alperes tehát összesen 98.532.845 forint értékben teljesített a felperes részére.

A felperes 2000. szeptember 28-án nyújtotta be a keresetét, amelyet - háromszori hatályon kívül helyezés után - a negyedszerre megismételt eljárásban az alábbiak szerint tartott fenn. Kérte kötelezni az alperest 46.191.059 Ft tőke (tőkésített kamat) és ennek 2001. szeptember 14-től a kifizetésig járó, a Ptk-ban meghatározott késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére. Előadta, hogy határidőben benyújtotta ugyan a Békés Megyei Vagyonátadó Bizottsághoz a gázközmű vagyon önkormányzati tulajdonba adására vonatkozó kérelmét, azonban a Vagyonátadó Bizottság, valamint a Belügyminisztérium hatáskör hiányára alapított határozata késleltette a jogérvényesítését. Az alperes a gázközmű vagyon jogellenes elvonásával esett késedelembe, a késedelem jogkövetkezményeit viselni tartozik, ezért jelölte meg 1992. december 31-i, illetve 1993. augusztus 2-i időpontban a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját. Elfogadhatónak tartotta azt is, ha tulajdoni igénye keletkezésének időpontjaként 1995. március 30-át, a vagyonátadó bizottságnak történt bejelentési időpontját fogadja el a bíróság. Állította, hogy miután a járandósága a Gtv-ben meghatározott összegtől eltérő mértékben is megállapítható, ezért a Gtv. jelen perben nem alkalmazandó kötelezően, így annak melléklete sem lehet irányadó a számításoknál, az attól eltérő számítási mód nem kizárt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy késedelembe nem esett, késedelmi kamatkövetelés egyébként is csak kötelmi jogi igényhez kapcsolódhatna. Az önkormányzatoknak az Ötv. 107.§-a végrehajtására keletkezett igénye, az Ötv. 107.§ (3) bekezdése pedig nem szabott határidőt arra, hogy a vagyonátadó bizottságoknak az önkormányzatokat megillető vagyon mértéke és értéke tekintetében a határozatukat meddig kell meghozniuk. A

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

felperest megillető jogosultság az ítélettel válik konkrét fizetési kötelezettséggé, ezért késedelmi kamat nem illeti meg. Állította, hogy az eddig előlegként kifizetett összegekkel túlteljesítésben van.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest 46.191.059 Ft és ennek 2001. szeptember 15-től 2001. december 31-ig évi 12 %, 2002. január 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint a részperköltség fizetésére.

Az ítélet indokolásában rámutatott, hogy a fellebbviteli bíróságok már elbírálták a felperes keresetösségi jogát, az alperes perbeli legitimációját, és döntöttek abban a kérdésben, hogy a felperes keresetét egyedi igényként kell elbírálni az Ötv. rendelkezései alapján, s a jogvita elbírálására a Gtv. rendelkezései nem alkalmazhatók.

Tényként állapította meg, hogy a gázközmű vagyon a felperesi tulajdoni igény keletkezésének napján (1995. március 30. - a vagyonátadó bizottságnak történt bejelentés napja) 68.044.000 forint, a felperest megillető lakossági hozzájárulás összege 5.467.831 forint, a gázközmű vagyon felperest összesen megillető értéke 73.511.831 forint volt. A felperes tulajdoni igénye 1995. március 30-án a gázközmű vagyon tulajdonba adásának 1992. december 30-i lehetetlenülése miatt a vagyon ellenértékére állt fenn, követelése pénzbeli követelés. Miután a gázközmű vagyon privatizációja folytán a felperesnek 1995. március 30-án már csak értékjoga volt, a gázközmű vagyon helyébe lépett részvények kiadására, illetve a részvények ezen időpont szerinti pénzbeli ellenértékére vált jogosulttá, a tulajdoni igénye pénzbeli követeléssé transzformálódott. E követelés a bejelentésének napján vált esedékessé, ezért a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját ebben a napban határozta meg.

Az alperesi teljesítéseket és a késedelmi kamatokat a Ptk. 293. §-a szerint elszámolva, a felperes fennmaradt követelésének összegét - a kereseti kérelem keretei között - határozta meg, és kötelezte ennek megfizetésére az alperest.

A felek fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 2.500.000 forint +ÁFA első- és másodfokú együttes perköltséget.

Az ítélet indokolásában utalt az Alkotmánybíróság 36/1998.(IX.16.)AB számú határozatában kifejtettekre, mely szerint az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontjában írt vagyoni kört illetően maga az Ötv. 107.§ (3)-(4) és (7) bekezdése az önkormányzatok javára tulajdonszerzési jogcímet nem keletkeztetett és nem eredményezett magánjogi várományt sem, az önkormányzatoknak ugyanakkor a (7) bekezdéssel is megerősítve tulajdoni igénye állt fenn az Ötv. szerinti vagyonjuttatás végrehajtására. A vagyontárgyaknak társaságokba való vitelével a tulajdoni igény helyébe lépett vagyoni értékű jogot értékjogként nevesítette. Rámutatott, az önkormányzatoknak arra van joguk, hogy az Ötv. alapján, az ott előírt módon és eljárásban, a vagyonjuttatás értékét pontosan megállapítsák és az értéket megtérítsék.

Az Ötv. szerint az önkormányzatoknak természetben kellett volna megkapniuk a vagyontárgyakat a vagyonátadó bizottságok (1995. március 31. után a bíróságok) határozata alapján, mely a közvetlen szerzési jogcímet megteremtette volna. A vagyonátadó bizottságok csak a vagyoni eszközök természetbeni tulajdonba adásáról dönthettek, ilyen igényt tehát csak addig lehetett előterjeszteni, amíg a vagyon állami tulajdonban volt. A gázszolgáltató állami vállalatok részvénytársasággá alakulásával a vagyon kikerült az állami tulajdon köréből, ezért az önkormányzatok reális igénye már csak bíróság előtt volt érvényesíthető. A bíróság határozata teremtette volna meg az önkormányzat számára a vagyoni eszköz helyébe lépett értékjog kikényszeríthetőségének jogcímét.

A felperes a keresetét az Alkotmánybíróság határozatára és az Ötv. 107. §(1) bekezdés c) pontjára alapította, a perbeli bizonyítás a gázvezeték helyes, valós összegének megállapítására folyt.

Az alperes a felperes értékjogát a kereset benyújtását megelőzően, az 1997. január 14-én teljesített 20.960.000 forint kifizetésével elismerte. A felperes ezt az összeget nem fogadta el, további igényét perben érvényesítette, melytől nem volt elzárva. Ha az alperes a felperes követelését a helyes összegben egyenlítette volna ki, akkor a felperes a teljes összeghez hozzájutott volna, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes ekkor esett

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

késedelembe, és ezen időponttól kezdődően kell a Ptk. 301.§ (1) bekezdése alapján késedelmi kamatot fizetnie. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a vagyonátadó bizottságnál történt bejelentkezésnek nem volt jogi jelentősége, tekintettel arra, hogy a gázszolgáltató részvénytársaság megalapításával már nem volt olyan vagyoni kör, melynek átadásáról a vagyonátadó bizottság rendelkezhetett volna.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt szakértő véleményében megállapította, 1992. december 31-én fennállt állapotot figyelembe véve számolta el a késedelmi kamatokat és az alperes teljesítéseit, megállapítva, hogy a felperesnek nincs olyan további követelése, amelyre megalapozottan igényt tarthatna.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben - tartalma szerint - kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Állította, hogy a jogerős ítélet az alperes késedelembe esése időpontjának meghatározása vonatkozásában jogszabályt sért, mert ez az időpont nem 1997. január 14-e, hanem a felperest megillető vagyon jogellenes elvonásának, azaz a gázszolgáltató megalapításának időpontja, 1993. január 1.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását, és csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő az indokolás megváltoztatása érdekében. Kérte annak megállapítását, hogy a keresetet elsődlegesen azért kellett elutasítani, mert a követelés összegére a Gtv. az irányadó, és a jogszabály szerint a felperest megillető teljes járandóság megfizetésre került; másodlagosan pedig azért, mert az alperes a felperes járandóságának kiadásával nem esett késedelembe, így a felperesnek nem keletkezhett az alperessel szemben késedelmi kamat követelése. Kérte a felperest a felülvizsgálati eljárás költségeiben marasztalni.

A felülvizsgálati kérelem tekintetében kifejtette, a hivatkozott alkotmánybírósági határozat megállapította, hogy az Ötv. 107.§-a alapján sem dologi jogi, sem kötelmi jogi igénye nem keletkezett a felperesnek, ehhez további

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

közhatalmi cselekvésre van szükség ahhoz, hogy a felperes Ötv. 107.§-a alapján fennálló joga kétségtelen jogcímű követeléssé transzformálódhasson. A gázszolgáltató alapításával létrejött értékjog ugyanúgy nem tekinthető kétségtelen jogcímen alapuló követelésnek, ahogy a felperes eredeti jogosítványa sem.

Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozata indokolásában kitért arra is, hogy az értékjog értékének meghatározását elvégző jogalkotónak vagy jogalkalmazónak olyan eredményre kell jutnia, mintha a felperes már az Ötv. hatályba lépésével hozzájutott volna a járandóságához, ez azonban nem lehet azonos azzal, mintha a felperest illető gázközmű-vagyon értékének megfelelő pénzbeli követelés az Ötv. hatályba lépésével egyidejűleg esedékessé vált volna. A felperes követelése az általa megjelölt időpontban nem vált esedékessé, a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A csatlakozó felülvizsgálati kérelem körében kifejtette, jogerős ítélet tévesen ítélte meg azt, hogy a Gtv-t a jelen perben nem kell alkalmazni. Álláspontja szerint azzal, hogy a törvény a felperest a mellékletében néven nevezte és meghatározta a számára ezen a jogcímen járó összeget, elosztatott minden kétséget azzal kapcsolatban, hogy a Gtv-t a felperes igénye vonatkozásában a törvény hatályba lépésekor esetleg már folyamatban levő perben alkalmazni kell-e. A felperes igénye már az Ötv. hatályba lépése óta fennállt, és e jog tartalmára nincs kihatással az, hogy a felperes az igényét mikor érvényesítette. A felperes azért nyújtotta be a keresetet, mert akkor még nem született meg az a közhatalmi aktus, ami kétségtelen jogcímű igényének létrejöttéhez szükséges volt. A Gtv. hatályba lépésével azonban megszületett az Ötv. 107.§-ának végrehajtásához szükséges közhatalmi aktus, ezért a felperes keresetindítása már az első elsőfokú ítéletet megelőzően okafogyottá vált. Álláspontja szerint a Gtv. megalkotásával a jogalkotó - az egyenlő elbánás biztosítása és a folyamat felgyorsítása érdekében - a járandóság értéke meghatározásának feladatát vállalta át a bíróságoktól.

Másodlagos csatlakozó felülvizsgálati kérelmével kapcsolatban kifejtette, hogy az 1997. január 14-én történt kifizetésre az akkor hatályos, az Alkotmánybíróság határozatával megsemmisített 107/A.§ (2) bekezdés b) pontja szerint került sor. Miután az akkor hatályos törvényi rendelkezéseknek nem vitatottan eleget tett az alperes, ezért nem eshetett késedelembe.

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

Kifejtette továbbá, hogy önmagában az Ötv-n alapuló követelés fennálltának esetleges elismerése a meg nem fizetett járandóság esedékessé válását nem alapozza meg. Az Alkotmánybíróság határozata értelmében az alperes elismerése csak akkor tudta volna helyettesíteni a közhatalmi cselekvést, ha akár az érintett vagyonelemek körére, akár a meg nem fizetett járandóság összegére kiterjedt volna.

A felperes a csatlakozó felülvizsgálati kérelemre tett ellenkérelmében megismételte korábban kifejtett álláspontját.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.

Elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy helytálló-e az elsődlegesen előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelem, azaz a Gtv. rendelkezéseit figyelembe kell-e venni a felperes igényének a meghatározásánál.

Az Alkotmánybíróság 36/1998. (IX.16.)AB határozatában kimondta, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) a 107/A.§ (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alkotmányellenes. A határozat 2. pontjában megállapította, hogy „az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontjának végrehajtásában alkotmányos követelmény, hogy az önkormányzatok a közművek e rendelkezésben megállapított köre - a (3) bekezdés előírásai szerint kiszámított - értékének megfelelő juttatásban részesüljenek. Ez a követelmény kielégíthető úgy is, hogy törvény állapítja meg az önkormányzatok igényeinek megfelelő juttatás értékét, amely az önkormányzatokat a törvény erejénél fogva illeti meg, és úgy is, hogy az egyes önkormányzatok igényeiket bírói úton érvényesítik.”

Az Alkotmánybíróság ezen határozatának végrehajtására született Gtv. preambulumban foglaltak szerint a törvény célja: „a gázközmű-vagyonnal összefüggő nagyszámú és azonos jogi alapon nyugvó, törvényben ígért vagyonjuttatás végrehajtására irányuló önkormányzati igények - a jogbiztonság alkotmányos követelményét is szem előtt tartva - megalapozott számítások alapján, az időmúlás hatását a szabályozás általános megközelítési módjával ellensúlyozva, az érintettek által átlátható módon, rövid időn belül,

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

végleges jelleggel rendezésre kerüljenek". A törvény mellékletében egyenként meghatározták az érintett településeknek juttatandó összegeket.

Jelen eljárásban az elsőként meghozott elsőfokú ítéletet felülbíráló határozatban a másodfokú bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a Gtv. nem rendelkezik a törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő peres eljárásokban érvényesített igényekről, ezért a törvény hatályba lépését megelőzően megindított perekre a törvény rendelkezései nem hatnak ki, és csak tévedésből került a felperes a mellékletben feltüntetésre. Úgy ítélte meg, hogy a Gtv. 5.§ (1) bekezdése maga említi meg azokat az önkormányzatokat, amelyek az 1. számú mellékletben nem szerepelnek, azzal, hogy ezen önkormányzatok a törvény hatályba lépésétől számított 90 napon belül bírósághoz fordulhatnak. Az 1. számú mellékletet tehát - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - maga a jogalkotó is akként kezelte, hogy az abban foglaltak tartalmától eltérően lehetnek egyéb igények is. Ebből a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy érdemben kell vizsgálni a felperes keresetét, s a továbbiakban az eljárt bíróságok ebből kiindulva vizsgálták a keresetet.

A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróságnak a fentiekben kifejtett jogértelmezés téves. A Gtv. teljes szövegének, az 5. § jogszabályban elfoglalt helyének és a törvény indokolásának az együttes értelmezéséből megállapítható, hogy az 5.§ (1) bekezdése azokra az önkormányzatokra vonatkozott, amelyek eddig még nem érvényesítettek igényt az állammal szemben, de a törvény megszületését követően még volt erre további 90 napjuk. Nem vitásan ekkor a felperes már érvényesítette az igényét az állammal szemben, tehát rá ez a bekezdés nem vonatkozhat.

A Gtv. kifejezett célja az volt, hogy a tömegével jelentkező vitás kérdéseket lezárja azzal, hogy az Alkotmánybíróság előírásainak megfelelően, az Ötv. szabályai szerint, az önkormányzatok részére a járandóságokat egy törvényhozói aktussal biztosítsa. A jogalkotó az Ötv. végrehajtási törvényeként hozta létre a Gtv-t, ezért az Ötv. annak hatályba lépésétől kezdődően önmagában az önkormányzatokat megillető értékjog értékének és a késedelem jogkövetkezményeinek megállapítása során nem alkalmazható. Ezt támasztja alá a Gtv. 5.§ (1)-(2) bekezdése, amely az esetleg eddig még igényt nem érvényesített - és ezért a törvény mellékletében meg nem jelent - önkormányzatok számára ugyan biztosította a bírói út lehetőségét, azonban

Pfv.X.21.064/2011/7. szám

kötelezően előírta a járandóság megállapításához azt a módszert, amely alapján a törvényben megállapították az eddig már igényt érvényesített önkormányzatok számára a járandóságot.

A törvény útján történő végrehajtás következményeként a jogalkotó, a törvény mellékletében szereplő önkormányzatok esetében kizárta az értékjog értéke egyedi, a jogalkalmazók által történő megállapításának lehetőségét, s azoknak, akik ott nem szerepelnek, előírta az értékjog megállapításának a módját. A jogalkotó a jogviszony alanyait és a szolgáltatás összegét pontosan meghatározva hozta meg azt a közhatalmi aktust, amely egyúttal kizárja a jogviszony lényeges tartalmi elemeinek bíróság által történő megállapítását. A törvény hatályba lépését olyan kötelmet keletkeztető közhatalmi cselekvésként kell értékelni, amely az értékjog értékének megállapítását a jogalkotás és nem a jogalkalmazás hatáskörébe helyezte és ettől a bíróság nem térhet el.

A Ptk. 198.§ (3) bekezdése szerint szolgáltatásra irányuló kötelezettség és jogosultság jogszabályból szerződéskötés nélkül is keletkezhet, ha a jogszabály így rendelkezik, és a kötelezettet, a jogosultat és a szolgáltatást kellő pontossággal meghatározza. Ebben az esetben - jogszabály vagy hatóság eltérő rendelkezése hiányában - a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A jogszabályban megállapított érték vitatását a Gtv. nem tette lehetővé, ezért a Ptk. 198.§ (3) bekezdésének rendelkezéseit úgy kell alkalmazni, hogy a jogviszony lényeges tartalmi elemeit az Ötv. végrehajtására megalkotott törvény (Gtv.) rendelkezései határozzák meg. A felperes ezen jogviszonyból eredően azonban az alperestől teljesítést nem kérhet, mert az alperes a kötelmi jogviszonyból eredő szolgáltatási kötelezettségét - a késedelem jogkövetkezményeire is kiterjedően - teljesítette. A felperest ezért nem illeti meg a jogosultság a fentieket meghaladó pénzszolgáltatás és késedelmi kamat követelésére. Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében e körben kifejtett jogi álláspontja helytálló.

Figyelemmel a fent kifejtettekre, a Kúria a felülvizsgálati kérelemben és a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben sérelmezett, a jogerős ítéletnek a követelés esedékessé válásának időpontjára vonatkozó megállapításait - mint szükségtelent - nem vizsgálta.

Pfv.X.21.064/2011-1. szám

Mindezek alapján a Kúria a keresetet elutasító, érdemben helytálló jogerős ítéletet - eltérő indokolással - hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme megalapozott volt, ezért a felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely az alperes jogi képviseletével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a)-b) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdése b) pontja alapján a felperest megillető teljes személyes illetékmentesség miatt le nem rótt illetéket az állam viseli (6/1986. (VI.26.)IM rendelet 14.§).

Budapest, 2012. február 23.

Dr.Török Judit sk. a tanács elnöke, Dr.Csóke Andrea sk.
előadó bíró, Dr.Vezekényi Ursula sk. bíró

A kiadmány hitelül:

írnok

Kné

2. sz. bejelentés

DR. KOVÁCS IMRE
ÜGYVÉD

GYULA

BÉKE SGT. 47.

5700

Tel./Fax: 66/463-865

mobil: 06/30/483-7943

drkovacsimre.ugyved@t-online.hu

Ruck Márton
polgármester úr
Medgyesegyháza

Tisztelt Polgármester Úr!

Mellékelten megküldöm a Fővárosi Ítéltábla által megküldött a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. /Budapest / alperes ellen gázközmű ellenértékének megfizetése és járadékai iránt indított perben született jogerős ítéletet.

Annak eldöntése szükséges, hogy van-e értelme felülvizsgálati kérelmet benyújtanunk ezen ítélet ellen, tekintettel arra is, hogy az ügyben eljáró bíróságok, eddig négy első fokú eljárás, négy másodfokú eljárásban a bíróságok egymással ellentétesen döntöttek.

Erre 2011. április 12-től számítva 60 napunk van.

Gyula, 2011. április 14.

Üdvözlettel:

DR. KOVÁCS IMRE
ügyvéd
5700 Gyula, Béke sgt. 47
Tel./fax: 66/463-865
Mobil: 06-30-483-7943

Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala, Medgyesegyháza	
Lejárt időpont: 2011. APR 13	255/2011
2. sz.	
db. melléklet	

KÖZMŰELOS - DETAILLET

Fővárosi Ítéletábla
16.Gf.40.596/2010/6.

01.11.

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG GAZDASÁGI KOLLEGIUMA	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON	
Postán / Gyűjtő:	E-mailen / Faxon
Érkezett:	2011 -04- - 1
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTUK:
FŐLAJSTROMSZÁM:	160015/03
UTÓIRATON:	

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéletábla a dr. Kovács Imre ügyvéd (5700 Gyula, Béke sugárút 47.) által képviselt Medgyesegyháza Város Önkormányzata (5666 Medgyesegyháza, Kossuth tér 1.) felperesnek a dr. Medveczky László István ügyvéd (1026 Budapest, Pasaréti út 18.) által képviselt Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1137 Budapest, Pozsonyi út 56.) alperes elleni gázközmű ellenértékének megfizetése iránti perében a Fővárosi Bíróság 2010. október 19-én kelt 7.G.40.045/2009/43. számú ítéletével szemben a felperes és az alperes fellebbezése folytán – nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a keresetet elutasítja.

Kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint + áfa összegű első- és másodfokú együttes perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 107.§ (1) bekezdése meghatározta az állami tulajdonból az önkormányzatok tulajdonába kerülő vagyoni kört, a c) pont idesorolta az állam kizárólagos tulajdonába tartozó létesítmények kivételével, a lakossági szükségleteket kielégítő közművek építményeit, létesítményeit, berendezéseit. Az idézett jogszabályhely (3) bekezdése azt is kimondta, a külön

16.Gf.40.596/2010/6.

törvényben meghatározott, állami tulajdonban lévő földek, erdők, más ingatlanok, vizek, valamint az összes természetvédelem alatt álló területek és műemlékileg védett épületek, építmények, területek, továbbá a közművek létesítményei, az (1) bekezdés b) pontjában említett szervezetek vagyonának önkormányzati tulajdonába adására, az önkormányzatok és a vállalatok közötti megosztására a kormány megyei (fővárosi) tulajdonba adásáról és a vagyoni terhek rendezéséről. (A (4) bekezdés értelmében a (3) bekezdésben meghatározott vagyontárgyak a vagyonátadásig csak a vagyonátadó bizottság hozzájárulásával volt forgalomképes.) Az Ötv. 1994. évi LXIII. törvény 59. § (2) bekezdésével beiktatott, 1994. október 6-án hatályba lépett (7) bekezdése pedig úgy rendelkezett, a helyi önkormányzat tulajdoni igényét a vagyonátadó bizottságnál 1995. március 31-éig terjesztheti elő, e határidő után az önkormányzat tulajdoni igénye bírósági eljárásban érvényesíthető.

Felperes az Ötv. 107. § (1) bekezdés c) pontja, (3)-(4) és (7) bekezdésére alapítva 1995. március 30-án kezdeményezte a Békés Megyei Vagyonátadó Bizottságnál a gázközmű vagyon önkormányzati tulajdonba adását. Az időközben hatályon kívül helyezett 1993. évi LXXXII. törvény 4.§ (3) bekezdés alapján is megillette felperest gázközmű vagyon, illetve utóbb az ennek helyébe lépő részvény.

A felperes területén lévő gázközművek és létesítményei azonban már ezt megelőzően gázszolgáltató vállalat átalakulása következtében 1993. január 1-jén kelt alapító okirattal létesült DÉGÁZ Rt. tulajdonába kerültek.

A Vagyonátadó Bizottság (VÁB) 1995. július 18-án kelt IV.47/1995. számú határozatával a felperesi igényt hatáskör hiányában elutasította. Az igényérvényesítéssel kapcsolatos közigazgatási per végül a másodfokú eljárás során a felek közös kérelmére megszüntetésre került.

Felperes az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontja és az 1993. évi LXXXII. törvény 4.§ (3) bekezdése alapján 1997. január 14-én 20.960.000 forint, míg 2000. december 22-én további 22.170.274 forint pénzüsszeget kapott alperestől. A 2001. július 20-án hatályba lépett 2001. évi LVI. törvény (Gtv.) 1. számú mellékletében a felperes is feltüntetésre került, járandóságát 2000. évi értéken számolva 70.851.369 forintban megjelölve. E törvény rendelkezéseit alapul véve alperes 2001. szeptember 14-én 26.989.571 forintot utalt át felperesnek és kiadott részére 28.413.000 forint értékű államkötvényt. Alperes összességében 98.532.845 forint értékben teljesített felperes részére.

Felperes 2000. szeptember 28-án benyújtott, többször módosított keresetében a részletekben teljesített, összesen 95.965.423 forint tőke után 1990. október 1-ei kezdő időponttal számolva 184.311.100 forint kamat megfizetésére kérte alperest kötelezni. Alperes a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította lényegében arra hivatkozással, a Gtv. időközi hatályba lépése és annak mellékletében felperest megillető összeg meghatározása kizárja az azt meghaladó egyéni, így felperesi igényérvényesítési lehetőséget is.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság Gf.VII.30.414/2002/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A határozat indoklásában a gázközművekkel kapcsolatos jogszabályváltozásokra és az Alkotmánybíróság 36/1998. (IX.16.) számú határozatában foglaltakra hivatkozva kifejtette, felperes bírósághoz fordulhatott, s igényét a keresetlevél benyújtásakor hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően egyedi igényként kell elbírálni, felperes e jogát az a jogalkotói tévedés sem érintheti, hogy a Gtv. 1. számú melléklete a felperest a kötelezően kielégítendő önkormányzatok között tüntette fel.

Felperes a megismételt eljárásban keresete összecszerűségét módosította, követelését valamennyi részteljesítés figyelembe vételével 88.639.182 forint tőkében és 36.479.901 forint kamatban és ezen összegek után 2001. szeptember 14-től a kifizetésig járó törvényes kamatban jelölte meg, ennek megfizetésére kérte alperest kötelezni.

Alperes a kereset elutasítását kérte, állítva, nincs olyan közhatalmi cselekvés, amely az igény mértékét, esedékességének időpontját meghatározná, mindezzel tekintettel felperes kamatigénye alaptalan. Hangsúlyozta, a jogalkotó az értékjog számításának módját a Gtv. 2. számú mellékletében rögzítette, e számítási módtól a jogalkalmazó sem térhet el. Felperesnek további igénye a tényleges teljesítésre figyelemmel sem lehet, a kereset ezért is alaptalan.

Az elsőfokú bíróság 2004. szeptember 23-án kelt 2.G.41.279/2003/7. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az indoklás szerint a Gtv. azzal, hogy konkrétan megjelölte a felperest is megillető juttatás mértékét, megszünt az értékjog értékének egyedi, jogalkalmazó által történő megállapítási lehetősége még a jogszabály hatálybalépését megelőzően benyújtott kereset esetében is.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2005. április 8-án kelt 16.Gf.40.010/2005/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára

utasította. A végzés indokolásában kifejtette, a Legfelsőbb Bíróság határozatában foglaltakból az következik, a perbeli követelés összezszerűségének nem szab határt a Gtv., azt önálló, egyedi igényként kell elbírálni, a megismételt eljárásban elsődlegesen azt kell vizsgálni, terheli-e alperest késedelem. E körben nem hagyható figyelmen kívül a jogszabályváltozások és az alkotmánybíróági határozat tükrében a felperes igényérvényesítési lehetőségeinek, s ezzel összefüggésben alperes felperessel szemben fennálló kötelezettségének vizsgálata.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást folytatott. Azt követően, hogy felperes nem fogadta el a kirendelt Budapesti Műszaki, Könyv és Adószakértői Intézet részéről eljáró Szabó Gábor igazságügyi könyv- és adó szakértő szakvéleményét, felperes kérelmére újabb szakértőt rendelt ki.

A kirendelt Borzák György okleveles építőipari és ingatlanforgalmi igazságügyi szakértő 2007. december 21-én előterjesztett szakvéleményben a perbeli gázvezetésekre nézve a helyszíni szemle, a fellelhető okiratok, nyilvántartások, valamint a DÉGÁZ Rt. és az Interauditor Kft. képviselőinek nyilatkozatai alapján az elsőfokú bíróság által megjelölt 1992. december 31-i időpontra vetítve több alternatíva szerinti vagyonértékelést végzett.

Felperes a szakvéleményt elfogadva keresetét módosította, alperest a részteljesítések beszámítása után fennmaradt 46.191.059 forint tőketartozás, valamint annak 2001. szeptember 14-től a kifizetésig járó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az általa kimunkált számítás alapján. A szakértői vélemény figyelembevételével a vezetékvagyonra vonatkozó tőkekövetelését – 1992. december 31-i állapotra vetítve – 53.860.000 forintban, az 1993. évi LXXXII. törvény alapján pedig további 5.461.782 forintban határozta meg.

(Időközben az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság megszűnt, perbeli jogutódja a Magyar Nemzeti és Vagyonkezelő Zrt. lett.)

Alperes a leszállított keresetet is elutasítani kérte. A jogalap tekintetében továbbra is vitatta felperes kamatkövetelésének megalapozottságát a már előadott indokok alapján késedelem hiányában.

Az elsőfokú bíróság 2008. április 14-én kelt 2.G.40.755/2005/48. számú ítéletével a keresetet ismételten elutasította, lényegében az előző ítéletben megfogalmazott azonos indokkal, változatlanul arra az álláspontra helyezkedve, miután alperes a felperessel szembeni kötelmi jogviszonyból eredő szolgáltatási kötelezettségét a Gtv.-ben meghatározottak szerint – a késedelem jogkövetkezményeire is kiterjedően – teljesítette, a felperest nem illeti meg a jogosultság a fentieket meghaladó pénzszolgáltatás és késedelmi kamat követelésére.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2008. november 28-án kelt 16.Gf.40.270/2008/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Utalva a Legfelsőbb Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla perben született korábbi határozataira rámutatott, a felperesi keresetet, mint egyedi igényt kell elbírálni. Az elsőfokú bíróság az útmutatás szerinti bizonyítási eljárást ugyan lefolytatta, de az említett határozatokban foglaltak ellenére a keresetet ismételt elutasította arra alapítva, a Gtv. mellékletében foglalt járandóságtól eltérő összegű igény érvényesítésnek nem lehet helye.

A harmadszorra megismételt eljárásban felperes módosított keresetét fenntartotta, alperest 46.191.059 forint tőke (tőkésített kamat) és ennek 2001. szeptember 14-től a kifizetésig járó, Ptk-ban meghatározott késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, a Békés Megyei Vagyonátadó Bizottsághoz a gázközmű vagyon önkormányzati tulajdonba való adására vonatkozó kérelmét határidőben benyújtotta, a Vagyonátadó Bizottság, valamint a Belügyminisztérium hatáskör hiányára alapított határozata azonban késleltette a jogérvényesítést. Alperes a gázközmű vagyon jogellenes elvonásával esett késedelembe, a késedelem jogkövetkezményeit viselni tartozik, ezért jelölte meg 1992. december 31-i illetve 1993. augusztus 3-i időpontban a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját, azonban azt is elfogadhatónak tartja, tulajdoni igénye 1995. március 30-án a vagyonátadó bizottságnak bejelentéssel keletkezett. Tekintve, járandósága a Gtv-ben meghatározott összegtől eltérő mértékben is megállapítható, ebből következően a Gtv. a jelen perben nem alkalmazandó kötelezően, így annak melléklete sem lehet irányadó a számításoknál, attól eltérő számítási mód nem kizárt. Indítványozta a szakvélemény kiegészítését az 1995. március 30-i vagyonérték kimunkálására.

Alperes továbbra is a kereset elutasítását kérte. Változatlanul hangsúlyozta, a jogalkotó a perben érvényesített igényre esedékességet nem állapított meg, késedelembe nem eshetett, a késedelmi kamatkövetelés egyébiránt is csak kötelmi jogi igényhez kapcsolódhatna. Az állam fizetési kötelezettsége csak valamilyen közhatalmi aktussal állhatott volna be. Az önkormányzatoknak az Ötv. 107. §-a végrehajtására keletkezett igénye, az Ötv. 107. § (3) bekezdése pedig nem szab határidőt arra, vagyonátadó bizottságoknak az önkormányzatokat megillető vagyon mértéke és értéke tekintetében a határozatukat meddig kell meghozniuk. Kiemelte, függetlenül attól a Gtv. a követelés összegszerűségének nem szab határt, a felperesi igény tekintetében is annak 2. számú mellékletében írt számítási metodika alkalmazandó, mivel az hivatott kiküszöbölni azt az időtényezőt, amely az Ötv. hatálybalépése óta eltelt, és ami esedékesség hiányában késedelmi kamattal nem kompenzálható. Felperes ezen metodika alapján elvégzett számítást kifogásolhatja csak.

Felperest késedelmi kamat nem illeti meg, a felperest megillető jogosultság az ítélettel transzformálódik konkrét fizetési kötelezettséggé. Megállapítható, a felperest megillető gáz-közmű ellenérték mértékére figyelemmel a már előlegként kifizetett összegekkel túlteljesítésben van.

Az elsőfokú bíróság meghallgatta Borzák György igazságügyi szakértőt. A szakértő a 2007. novemberi szakvéleményében foglalt megállapításait fenntartotta. Előadta, a perbeli közművel kapcsolatban több értékmegállapítást vizsgált, az 1992. december 31-én meglévő értéket véleményezte. A gázszolgáltató társaság átalakulási vagyonmérlegének leltárát figyelembe vette, a leltár értéket nem. A számításai azt mutatták, az Interauditor Kft. értékszámítása szakmailag elfogadható. Ugyanakkor a valósághoz a 25 éves amortizációs időszak helyett a 40 éves amortizációs idő áll közelebb, de az sem hagyható figyelmen kívül valamennyi önkormányzattal az elszámolás a 25 éves amortizációs időszakot figyelembe véve történt meg. Az azonban nem számítható ki előre, a műszaki avuláson túl milyen egyéb tényező miatt válhat szükségessé a vezeték cseréje a 40 év eltelte előtt. A vagyon felmérése és értékelése során figyelemmel volt a Gtv. 2. számú mellékletére. A vagyonértékelést a 2. számú melléklet II. 1/a. pontja szerint végezte el.

2010. június 14-én szakvéleményét kiegészítette. A korábbi számítási metodikával számolva a gázhálózat és a települési gázfogadó 1995. március 31-i vagyonértékét 25 év élettartam esetére, avult értéken 66.473.500 forintban, a részvényérték arányával 55.093.000 forintban, 40 év élettartam esetére avult értéken 82.099.500 forintban, a részvény érték arányával (0,8288) 68.044.000 forintban határozta meg azzal, összességében a 40 év várható élettartam szerinti járandóságot javasolja elfogadni.

Felperes a szakértő véleményét a 40 éves amortizációs idő figyelembe vételével kérte elfogadni arra hivatkozással, a Gtv. 2. számú mellékletében meghatározott vagyonértékelési mód a szakértőt nem köti, a bizonyítás eredményeként attól kedvezőbb érték is megállapítható.

Alperes a kiegészített szakvélemény tekintetében a 25 éves élettartamot kérte figyelembe venni, tekintve a Gtv. mellékleteiben kifejtett jogalkotói értelmezés a jelen perben is irányadó. Ez az értelmezés azon alapul, a gázközmű társaságok milyen értékcsökkenési időkkel vették nyilvántartásba a gázközmű vagyont és az volt megállapítható, 25 éves időtartammal aktiválták azt.

Az elsőfokú bíróság 2010. október 19-én kelt 7.G.40.045/2009/43. számú ítéletével kötelezte alperest 46.191.059 forint, valamint ezen összeg 2001. szeptember 15-től 2001. december 31-ig évi 12 %, 2002. január 1-jétől a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata és 259.510 forint perköltség megfizetésére. Úgy rendelkezett, ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk viselik. Az

ítélet indokolásában rámutatott, a fellebbviteli bíróságok már elbírálták felperes keresetösségi jogát, alperes perbeli legitimációját, és döntöttek abban a kérdésben, felperes keresetét egyedi igényként kell elbírálni az Ötv. rendelkezései alapján, s a jogvita elbírálása során a Gtv. rendelkezései nem alkalmazhatók. Tényként állapította meg, a gázközmű vagyonnak a felperesi tulajdoni igény keletkezésének 1995. március 30. napjára 68.044.000 forint, a felperest megillető lakossági hozzájárulás összege 5.467.831 forint, a gázközmű vagyon felperest összesen megillető értéke 73.511.831 forint. Felperes tulajdoni igénye 1995. március 30-án a gázközmű vagyon tulajdonba adásának 1992. december 30-i lehetetlenülése miatt a vagyon ellenértékére állt fenn, követelése pénzbeli követelés. Az 1994. október 6-ától hatályos Ötv. 107.§ (7) bekezdése az önkormányzatok tulajdonszerzését tulajdoni igényük bejelentéséhez kötötte, s a tulajdoni igény bejelentésének napjára visszamenő hatállyal szerezhetett volna az önkormányzat tulajdonjogot a közműveken akkor, ha az még állami tulajdonban lett volna. Tekintve, a gázközmű vagyon privatizációja folytán felperesnek ekkor már csak értékjoga volt, a gázközmű vagyon helyébe lépett részvények kiadására, illetve a részvények ezen időpont szerinti pénzbeli ellenértékére vált jogosulttá, a tulajdoni igénye pénzbeli követeléssé transzformálódott. E követelés a tulajdoni igény bejelentésének napján vált esedékessé, ezért a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját e napban határozta meg. Felperes igazolta, tulajdoni igényét 1995. március 30-án a vagyonátadó bizottságnál bejelentette. Az erre az időpontra kimunkált vagyonértékeket tartalmazó szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadta, rámutatva, annak mennyiségi és értékadatait a felek sem vitatták. A szakvéleményből a 40 év műszaki élettartamon alapuló számítást (68.044.000 forint) vette figyelembe, utalva arra, a szakértő az Interauditor Kft. által elfogadott 25 év élettartam perbeli jogvitában alkalmazását azért sem javasolta, mivel a DÉGÁZ Rt. sem tervezi az 1984-87 között létesült vezetékhálózat cseréjét. A felperest 1995. március 30-án összesen megillető járandóságot 73.467.831 forintban határozta meg. Ehhez hozzászámítva az esedékessé vált késedelmi kamatokat, s a Ptk. 293.§-a szerint elszámolva az alperesi teljesítéseket, a felperes fennmaradt követelése összegét 63.859.189 forintban jelölte meg azzal, hogy a kereseti kérelemhez kötöttségre figyelemmel, alperes kereset szerinti marasztalásának volt helye. A perköltségről a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelembe véve, a felek fele-fele arányban tekintendők pernyertesnek, mivel felperes a 88.639.182 forint pertárgyértékhez képest 46.191.059 forint összegre nézve lett pernyertes. A megállapított perköltség a felperes által előlegezett 780.000 forint másodfokú perköltséget és a 639.020 forint szakértői díjat, továbbá az alperes által előlegezett 900.000 forint másodfokú perköltséget tartalmazza. Az ügyvédi munkadíjról úgy rendelkezett, a saját képviselével felmerült költséget mindkét fél maga viseli.

Az ítélettel szemben mindkét fél fellebbezett jogi képviselő útján. Alperes annak teljes terjedelmével szemben, felperes a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéssel szemben.

16.Gf.40.596/2010/6.

Felperes az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását, ügyvédi munkadíj címén alperes további 1.500.000 forint perköltség megfizetésére kötelezését kérte a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja alapján. Sérelmezte, annak ellenére az általa követelt 46.191.059 forint tőke és járulékai tekintetében teljes mértékben pernyertes lett, az elsőfokú bíróság csak 259.510 forint szakértői díjból álló perköltséget ítelt meg a javára. A Legfelsőbb Bíróság a hatályon kívül helyező határozatában a másodfokú perköltségét 250.000 forintban, a Fővárosi Ítéltábla 280.000 és 250.000 forintban határozta meg. A 11 éve tartó ügy rendkívül bonyolult, a jogi képviselő a székhelytől távol lévő Fővárosi Bíróságon járt el. Alperes perelhúzó magatartást tanúsított, perbeli legitimációját is alaptalanul vitatta.

Alperes az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, felperes első- és másodfokú együttes perköltségben marasztalását kérte. Változatlanul állította, felperes részére a Gtv. 1. számú melléklete szerinti járandóságot megfizette, a teljes követelése kielégítést nyert, további marasztalásának nincs helye. Abból következően, a Gtv. melléklete felperest nevesítette, az is következik, a Gtv. a jelen perben is alkalmazandó, függetlenül attól, erre vonatkozó kifejezett rendelkezést a törvény nem tartalmaz. A jogalkotó ugyanis a Gtv. megalkotásával átvállalta a járandóság értékének meghatározása feladatát a bíróságoktól. Arra az esetre, a Fővárosi Ítéltábla ezen érvélését nem osztaná, előadta, az érték jog a 36/1998.(IX.16.)AB határozat szerint – szemben az elsőfokú bíróság értelmezésével – nem a pénzbeli követelés szinonimája, hanem az Ötv. 107.§-a szerinti járandóság értékének megállapítására és a vagyonjuttatás végrehajtására vonatkozó igény, jog annak követelésére, a 107.§ végrehajtásra kerüljön. Az érték jog azért nem ún. kétségtelen jogcím, mivel a törvény alapján nem állapítható meg, a jogosultakat miből mennyi illeti meg. A közhatalmi aktus feladata a tényállás tisztázását követően a járandóság mértékének meghatározása, valamint a kötelezett kötelezése a járandóság kiadására, a teljesítési határidő meghatározásával. Az 1994. évi LXIII. törvény által sem változott az önkormányzatokat megillető jogosultság érték jog jellege, nem változott át tulajdonjogi igényré. Az érték jogot konkrét igényre alakító, a járandóság értékét és a kiadás határidejét meghatározó közhatalmi aktus megszületéséig a járandóság kiadására kötelezettsége nem áll, nem állhat fenn. A korábbi teljesítések az önkormányzatok pénzügyi gondjainak enyhítése érdekében történtek. Jelen esetben, közhatalmi aktus hiányában, felperesnek lejárt követelése nem áll fenn, így késedelmi kamatban marasztalása, illetve a Ptk. részteljesítésre vonatkozó szabályai alkalmazása kizárt. A Gtv. 2. számú melléklete továbbá meghatározta az igény valorizációjának mind a jogosult, mind a kötelezett számára méltányos módszerét. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a vagyoni viszonyok alakulását semmilyen módon nem tükröző törvényes késedelmi kamatot számított fel a járandóság után. A Gtv. valorizációs szempontjai azon okból sem hagyhatók figyelmen kívül, a valorizáció az alkotmánybírósági határozat értelmében az államot terhelő alkotmányos kötelezettség, így a módszertan alkalmazandósága nem képezheti vita tárgyát. Az elsőfokú bíróság azonban nem állapított meg tényállást a tekintetben, a felperest 1. számú melléklet szerint megillető és az általa ténylegesen teljesített juttatás kiszámítása ne felelne meg a 2. számú melléklet szerinti módszertannak.

Vitatta az 1995. március 30-i időpont elfogadhatóságát is, egyrészt mivel a tulajdonjogi igény elutasítását követő peres eljárás a felperes kérelmére került megszüntetésre, felperes „tulajdoni igénye” ezáltal nem minősül joghatályosnak, másrészt, mivel az önkormányzatok „tulajdoni igénye” nem a bejelentéssel keletkezett, és az elsőfokú bíróság nem jelölt meg olyan jogszabályhelyet, amelynek alapján – a vagyonyjuttatás természetbeni teljesíthetősége esetén – a felperest az igénybejelentésre visszamenőleges hatályú tulajdonszerzés illette volna meg.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezésével nem érintett rendelkezése helybenhagyását kérte helyes indokai alapján, valamint alperes perköltségben marasztalását. Kiemelte, az alperes a fellebbezésében a Legfelsőbb Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla végzéseivel már elbírált jogkérdéseket tesz ismételten vitássá, így azt állítja, a Gtv. kizárja, hogy igényét az 1. számú melléklet 119. pontjában meghatározott juttatástól eltérő mértékben érvényesítse peres úton. Az öt megillető vagyoni értékű jog nagyságának megállapítására ugyanis bizonyítási eljárás eredményeként sor kerülhet. A Fővárosi Ítéltábla is úgy foglalt állást, a perbeli követelés összezszerűségének nem szab határt a Gtv., azt önálló, egyedi igényként kell elbírálni. A per tárgyát képező gázközművek és létesítményei a DÉGÁZ Rt. tulajdonába kerültek a DÉGÁZ Rt. 1993. január hó 1-jei megalapításával, ezzel az öt megillető gázvagyon jogellenesen elvonásra került, és ezen időponttól kezdődően az alperes késedelembe esett, tekintettel arra is, a DÉGÁZ Rt. alapító okiratát a jogelődje az Állami Vagyonügynökség írta alá. Alperes ezért személyében is felelős a késedelmes teljesítésért. Vitatta, hogy a Legfelsőbb Bíróság Kf.II.40.024/2000/21. számú permegszüntető végzését az igénybejelentése visszavonásaként kellene értékelni. A végzés azt mondja ki, a Gtv. hatálybalépésével a közigazgatási bíróság előtt folyamatban lévő eljárás okafogyottá vált, a keresetét pedig már 2000. szeptember 28-án előterjesztette. A tizenegyedik éve tartó perben keresetét azon okból is fenntartotta, mivel más hasonló nagyságú, azonos időben kiépült, hasonló gázvezetékkel rendelkező Békés megyei települések a Gtv. alapján járó juttatásának a felét sem kapta meg. A gázhálózat vagyonértékét 40 év élettartam alapján kérte meghatározni, figyelemmel arra, az jelenleg is kielégítően működik, a DÉGÁZ jelenleg nem tervezi felújítását.

Az alperes fellebbezése az alábbiakra tekintettel megalapozott, a felperes fellebbezése megalapozatlan.

Az Alkotmánybíróság 36/1998.(IX.16.) AB számú határozatában kifejtette azt is, az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontjában írt vagyoni kört illetően maga az Ötv., 107.§ (3)-(4) és (7) bekezdése, az önkormányzatok javára tulajdonszerzési kétségtelen jogcímet nem keletkeztet és nem eredményez magánjogi várományt sem, az önkormányzatoknak ugyanakkor a (7) bekezdéssel is megerősítve, tulajdoni igénye áll fenn az Ötv. szerinti vagyonyjuttatás végrehajtására.

Az alkotmánybíróági határozat az önkormányzatok tulajdoni igénye helyébe lépett vagyoni értékű jogot értékjogként nevesítette, rámutatva, az önkormányzatoknak az Ötv. alapján az ott előírt módon és eljárásban megállapított vagyonjuttatás értékének pontos megállapítására és az érték megtérítésére van joguk, az Ötv. 107/A.§-a gázművekre vonatkozó részének megsemmisítésével ismét megnyílik annak lehetősége, az önkormányzatok az Ötv. végrehajtása iránti igényüket bíróság előtt érvényesítsék.

Az Ötv. idézett rendelkezése szerint az önkormányzatok a jogalkotói akarat szerint a törvény hatálya alá eső vagyoni eszközöket, így a 107.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti, a lakossági szükségleteket kielégítő gázközműveket, illetve azok hálózatát természetben kapták volna meg, éspedig az Alkotmánybíróság határozatának értelmében akként, hogy a közvetlen szerzési jogcímet a vagyonátadó bizottságok határozata, 1995. március 31-ét követően pedig a bíróság határozata teremtette volna meg, vagyis e határozatok foglaltak volna állást abban a kérdésben, az önkormányzatok vagyoni eszközökre bejelentett (perbevitt) követelése megalapozott-e, a vagyoni eszköz az Ötv. 107.§-a hatálya alá esik e, vagyis például a c) pont esetében azt, hogy a közmű a törvény hatálya alá eső lakossági szükségleteket kielégítő körűnek minősül-e.

Az is megállapítható a jogszabályi rendelkezésekből, hogy a vagyonátadó bizottságok csakis a vagyoni eszközök természetbeni tulajdonba adásáról dönthettek, ilyen igény e szervnél tehát megalapozottan csakis a vagyon állami tulajdonban léte alatt volt előterjeszthető.

A törvény hatálya alá tartozó állami tulajdonú közművagyon, így a gázközmű vagyon nagy része ugyanakkor a gázszolgáltató állami vállalatok részvénytársasággá átalakulásával kikerült az állami tulajdon köréből, ezzel az eredetileg Ötv. hatálya alá tartozó közművagyon megszerzése megghiúsult, s az önkormányzatok reális igénye már csakis bíróság előtt volt érvényesíthető. Az ilyen perben tehát vita esetén elsődlegesen az volt vizsgálendő, volt-e az önkormányzatnak az Ötv. hatálybalépésekor a törvény hatálya alá eső vagyona, a 107.§ (1) bekezdés c) pont esetében lakossági szükségletet kielégítő közművagyon, melyre nézve fennállt volna az önkormányzatok tulajdoni igénye. E megállapítás teremtette volna meg az önkormányzat számára a vagyoni eszköz helyébe lépett értékjog (érték) kikényszeríthetőségének jogcímét (közvetlen jogcímét). Nyilvánvaló, hogy a perben ezt követően kerülhetett volna sor – szakértő bevezetésével – az önkormányzat „jutójának” összegszerű megállapítására, feltételek fennállása esetén a vagyonkezelő szervezet marasztalására.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a korábbi másodfokú határozatok már kijelölték a jelen eljárás kereteit, s állást foglaltak abban a kérdésben, felperes Gtv. hatályba lépése előtt benyújtott keresetét egyedi igényként kell elbírálni, arra a Gtv.-ben foglaltak nem irányadók, felperesnek lehet a Gtv.-ben meghatározott járandóságtól eltérő igénye, s járandósága a Gtv. rendelkezéseitől eltérő módon is kiszámítható.

Az adott ügyben a felperes az említett alkotmánybírósági határozatra, és az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontjára alapítvaösszepszerű marasztalásra irányuló keresetet terjesztett elő.

Azt alperes sem korábban, sem a perben nem tette vitássá, hogy a felperesi igény alapjául szolgáló gázközmű vagyon az Ötv. hatálybalépésekor az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontja hatálya alá eső gázvezeték hálózat (gázközmű hálózat) volt. Ennek megállapítását felperes sem kérte, azt a felek tényként kezelték, s felperesnek csak azösszepszerű marasztalásra irányuló követelése volt, amelyet a bevezetett szakértő véleménye szerint utóbb módosított.

A perbeli bizonyítás a gázvezeték hálózat helyes, valós összegének megállapítására folyt.

A jelen sajátos jogi helyzetben ezért azt sem lehetett figyelmen kívül hagyni, az alperes már a perindítás előtt, 1997. január 14-én teljesített kifizetést a felperesnek, amely tény az adott tényállás mellett pedig felperes értékjoga elismerését, vagyis annak elismerését jelentette, hogy a felperesnek vele szemben van az Ötv-re alapított jogos igénye.

Kétségtelen, az alperes ekkor ezen igényt 20.960.000 forintban tekintette megalapozottnak.

Felperes azonban ezt azösszepszerűséget nem fogadta el, további igényét perben érvényesítette, amelytől nem volt elzárva.

Ha az alperesösszepszerűségében helyesen teljesít, úgy a felperes a teljes összeghez 1997. január 14-én hozzájutott volna. Az alperes tehát, szemben az elsőfokú bíróság téves megállapításával, ezen időpontban esett késedelembe, és ezen időponttól a felperest megillető járandóság, mint pénztartozás után a Ptk. 301.§ (1) bekezdése alapján késedelmi kamatot tartozik fizetni.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla, figyelemmel arra, hogy a per tárgyát képező, felperes belterületén lévő gázközmű vagyon már a DÉGÁZ Rt. 1993. január 1-jei megalapításával kikerült az állam tulajdonából, így a kérelem 1995. március 31-i benyújtásakor már nem volt olyan állami tulajdonban lévő, az Ötv. 107.§ (1) bekezdés c) pontja hatálya alá tartozó vagyoni kör, amelynek átadásáról a vagyonátadó bizottság rendelkezhetett volna, e kérelem benyújtásának nem volt jogi jelentősége.

16.Gf.40.596/2010/6.

Felperes természetbeni járandóságát – az eredeti jogalkotó szándék szerint a vagyonátadó bizottságok határozata alapján – az Ötv. hatályba lépése időpontjában az annak hatálya alá eső vagyon szerint kapta volna meg.

Az Ötv. hatálybalépésének időpontjára számított közművezeték értékére nézve szakvélemény nem áll rendelkezésre, azonban a per adatai alapján e körben iránymutatónak lehet tekinteni a Borzák György igazságügyi szakértő szakvéleményében a DÉGÁZ Rt. átalakulási adatai alapján 1992. december 31-i állapotra vetítve meghatározott 53.860.000 forint vagyonértéket. Ehhez hozzászámítva a lakossági hozzájárulás 5.461.782 forint összegét a felperest megillető igény 59.321.782 forintban határozható meg. Felperes az 1992. december 31-i időpontra kimunkált tőkekövetelését keresetmódosításában szintén ezen összegben jelölte meg.

A Fővárosi Ítéltábla azonban ezen összeg alapulvételével a késedelem időpontját 1997. január 14-én állapítva meg vizsgálta a felperesi követelés megalapozottságát.

1997. január 14-én felperesnek a fentiek szerint 59.321.782 forint követelése állt fenn alperessel szemben. Ezen a napon alperes 20.960.000 forint értékben teljesített, így felperesnek 38.361.782 forint tőkekövetelése maradt fenn. Ezen összeg után felperesnek 1997. január 15-től 2000. december 31-ig – 2000. szeptember 1-jéig évi 20 %, szeptember 1-jétől december 31-ig évi 12 % késedelmi kamattal számolva – 29.348.333 forint késedelmi kamatkövetelése keletkezett. 2000. december 1-jén tehát felperesnek 38.361.782 forint tőke és 29.348.333 forint kamatkövetelése volt. Ezen a napon alperes 22.170.247 forintot fizetett meg alperesnek, mely összeg a Ptk. 293.§-a szerinti elszámolással csupán a kamatkövetelést csökkentette 7.178.086 forintra. A 38.361.782 forint után felperesnek 2001. január 1-jétől 2001. szeptember 14-ig – évi 11 % késedelmi kamattal számolva – további 2.971.177 forint kamatigénye keletkezett. Ehhez hozzászámítva a fennmaradt kamat és tőke követelését az volt megállapítható, felperesnek 2001. szeptember 14-én 38.361.782 forint tőke és 10.149.263 forint kamatkövetelése, összesen 48.511.085 forint követelése állt fenn. Felperes pedig ezen a napon 55.402.561 forint értékben teljesített.

Azt kellett tehát megállapítani, nincs olyan további követelés, amelyre felperes megalapozottan igényt tarthatna, tévesen marasztalta az elsőfokú bíróság az alperest.

Alperes a teljes felperesi követelést kielégítette, ezért a kereset elutasításának volt helye.

Felperes a másodfokú eljárás eredményeként pervesztes lett, ezen okból az elsőfokú bíróság által javára megállapított perköltségnél magasabb összegű perköltség megállapítására vonatkozó fellebbezése nem vezethetett eredményre.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, s a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az alperes jelen eljárásra még irányadó 8/2002.(III.30.) IM rendelet 2.§-a alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére, figyelembe véve a korábbi másodfokú határozatokban javára megállapított perköltségek összegét is.

A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ b) pontja, míg az alperes az 5.§ c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért a Fővárosi Ítéltábla a le nem rótt eljárási illetékek viseléséről való rendelkezést mellőzte.

Budapest, 2011. március 4.

Dr. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmányvételül:

Sárközi Veronika
bíróági ügyintéző

